

BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT TRÌNH DIỄN DÂN GIAN DÌ KÊ CỦA NGƯỜI KHƠ ME Ở VÙNG BIÊN GIỚI (XÃ Ô LÂM, HUYỆN TRI TÔN, TỈNH AN GIANG)

Đạo Thanh Quyến*

Tóm tắt: Dì kê là loại hình nghệ thuật trình diễn dân gian độc đáo của người Khơ Me vùng Bảy Núi, tỉnh An Giang. Trải qua thời gian, nghệ thuật trình diễn này vẫn được người Khơ Me ở đây gìn giữ và bảo tồn như một phần của sinh hoạt cộng đồng. Tuy nhiên, trong gần 10 năm trở lại đây, do nhiều nguyên nhân khác nhau, loại hình nghệ thuật này đang đứng trước nguy cơ bị mai một và thất truyền. Đứng trước tình hình đó, chính quyền địa phương và các sở ban ngành trong tỉnh đã có nhiều sự hỗ trợ gắn với việc xây dựng nông thôn mới, nhằm vực dậy loại hình nghệ thuật này nhưng vẫn chưa đạt được hiệu quả như mong muốn. Dựa trên dữ liệu kiểm kê khoa học và quá trình điền dã tại địa bàn xã Ô Lâm, huyện Tri Tôn từ năm 2019 - 2020, bài viết phân tích, nhận diện thực trạng hoạt động, những thách thức và một số giải pháp nhằm bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật trình diễn dân gian Dì kê trong cộng đồng Khơ Me vùng Bảy Núi, tỉnh An Giang, trong mối tương quan với cộng đồng Khơ Me ở vùng Tây Nam Bộ.

Từ khóa: Dì kê, nguy cơ và thách thức, bảo tồn và phát huy, Khơ Me, vùng Bảy Núi.

Đạo Thanh Quyến: Preserving and promoting the value of Yike folk performance art of Khmer people in the border areas (Ô Lâm commune, Tri Tôn district, An Giang province)

Dì Kê is a unique folk performing art form of the Khmer people in Bảy Núi area, An Giang province. Over time, this performing art is still preserved and promoted by the Khmer people and it is a part of community activities. However, in the past 10 years, due to many different reasons, this art form is in danger of being lost. Facing that situation, the local government and departments in the province have had a lot of support associated with the construction of new countryside, in order to revive this art form, but have not yet achieved the desired effect. Based on scientific inventory data and fieldwork in Ô Lâm commune, Tri Tôn district from 2019 - 2020, the paper analyzes and identifies the current status of activities, challenges and some solutions to preserve and promote the value of Dì Kê folk performing arts in the Khmer community in Bảy Núi area, An Giang province, in relation to the Khmer community in the Southwest region.

Keywords: Dì Kê, risks and challenges, conservation and promotion, Khmer, Bảy Núi region.

* ThS. Phân viện Viện Văn hoá Nghệ thuật quốc gia Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh.